

TAX ALERT_21.12.2020.

IZMENE I DOPUNE ZAKONA O POREZU NA DODATU VREDNOST

Na sednici Narodne skupštine održanoj 17. decembra 2020. godine, usvojen je set poreskih i finansijskih zakona, koji su objavljeni u "Službenom glasniku RS", broj 153/2020 od 21. decembra 2020. godine:

- 1) Zakon o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak građana;
- 2) Zakon o izmenama i dopunama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje;
- 3) **Zakon o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrednost;**
- 4) Zakon o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica;
- 5) Zakon o izmenama i dopunama Zakona o akcizama i
- 6) Zakon o fiskalizaciji

Zakon o izmenama i dopunama ZPDV će se primenjivati od 1. januara 2021. godine, osim odredbe koja se tiče poreskog oslobođenja koje se odnosi na virtuelne valute, koja će se primenjivati od dana početka primene zakona kojim se uređuje digitalna imovina i odredbe koja sadrži ovlašćenje za donošenje podzakonskog akta koja će se primenjivati od dana stupanja na snagu izmena i dopuna.

U nastavku detaljna objašnjenja izmena i dopuna Zakona o PDV :

NAJVAŽNIJE IZMENE I DOPUNE ZPDV

Opis	Odredba ZPDV	Sadržaj odredbe	Obrazloženje predlagača
Izmene i dopune pravila o sporednom prometu dobara i usluga	<p>član 4. izmenjen stav 7.</p>	<p>Sporednim prometom dobara ne smatra se, pored prenosa prava raspolaganja na građevinskom objektu ili ekonomski deljivoj celini u okviru građevinskog objekta koja se smatra nepokretnošću u smislu zakona kojim se uređuje promet nepokretnosti, ni prenos prava raspolaganja na pokretnim stvarima koji se vrši uz prenos prava raspolaganja na građevinskom objektu ili ekonomski deljivoj celini u okviru građevinskog objekta koja se smatra nepokretnošću u smislu zakona kojim se uređuje promet nepokretnosti.</p>	<p>Rešenje je dato zbog jednostavnije primene pravila koja se odnose na eventualnu ispravku odbitka prethodnog poreza.</p> <p>Naime, ako bi obveznik PDV nabavio mašinu kao opremu za obavljanje delatnosti sa PDV i tu mašinu smestio u objekat u kojem obavlja delatnost, pa posle godinu dana izvršio promet tog objekta sa svom opremom koja se nalazi u objektu, promet opreme smatrao bi se sporednim prometom uz promet objekta, što znači da bi se smatralo da je izvršen samo promet objekta.</p> <p>Ukoliko bi se promet objekta izvršio uz poresko oslobođenje bez prava na odbitak prethodnog poreza, obveznik PDV imao bi obavezu ispravke odbitka prethodnog za opremu u skladu sa propisanim rešenjima. Međutim, ako se promet opreme ni bi smatrao sporednim uz promet objekta, na promet opreme obračunao bi se PDV, ali ne bi postojala obaveza ispravke odbitka prethodnog poreza. Na taj način, princip neutralnosti bio bi doslednije sproveden.</p> <p>Takođe, s obzirom da se prvi prenos prava raspolaganja na stanovima u okviru novoizgrađenih građevinskih objekata oporezuje po poreskoj stopi od 10%, a promet nameštaja po poreskoj stopi od 20%, predloženim rešenjem onemogućava se da se na promet nameštaja koji bi se eventualno izvršio kao sporedan promet uz prvi prenos prava raspolaganja na stanovima u okviru novoizgrađenih građevinskih objekata primeni poreska stopa od 10%.</p>
	<p>član 5. dodat stav 7.</p>	<p>Sporednim pružanjem usluga ne smatra se usluga iznajmljivanja, odnosno davanja na korišćenje građevinskog objekta ili ekonomski deljive celine u okviru građevinskog objekta koja se smatra nepokretnošću u smislu zakona kojim se uređuje promet nepokretnosti.</p>	<p>Rešenje je dato zbog jednostavnije primene pravila koja se odnose na eventualnu ispravku odbitka prethodnog poreza.</p> <p>Prema postojećem zakonskom rešenju, ukoliko bi obveznik PDV nabavio stan sa PDV, s ciljem da ga iznajmi fizičkom licu za potrebe stanovanja, po osnovu nabavke stana ne bi imao pravo na odbitak prethodnog poreza, s obzirom da je za</p>

			<p>promet te usluge propisano poresko oslobođenje bez prava na odbitak prethodnog poreza. S druge strane, ukoliko bi nabavio garažu za potrebe iznajmljivanja pravnim licima, mogao bi da ostvari pravo na odbitak prethodnog poreza. Međutim, ako bi iznajmio stan za potrebe stanovanja fizičkom licu sa garažom, iznajmljivanje garaže smatralo bi se sporednom uslugom tako da bi po osnovu nabavke garaže imao obavezu ispravke odbitka PDV. Ukoliko se iznajmljivanje garaže fizičkom licu ne bi smatralo sporednom uslugom koja se vrši uz uslugu iznajmljivanja stana za potrebe stanovanja, na promet usluge iznajmljivanja garaže postojala bi obaveza obračunavanja PDV, ali obveznik PDV ne bi imao obavezu ispravke odbitka prethodnog poreza po osnovu nabavke garaže.</p>
Precizirana definicija vrednosnog vaučera	član 7a izmenjen stav 1.	Vrednosni vaučer, u smislu ovog zakona, jeste instrument za koji postoji obaveza da se prihvati kao naknada ili deo naknade za isporuku dobara ili pružanje usluga, ako su dobra koja se isporučuju, odnosno usluge koje se pružaju ili identitet potencijalnih isporučilaca tih dobara, odnosno pružalaca tih usluga i uslovi upotrebe vrednosnog vaučera naznačeni na samom vrednosnom vaučeru ili povezanoj dokumentaciji.	Prethodna definicija nije bila precizna jer u momentu prenosa vaučera dobra još uvek nisu isporučena niti je pružena usluga na koju se vaučer odnosi, a u mnogim slučajevima u momentu prenosa vaučera nije poznato tačno koji obveznik će izvršiti promet. To je sad preciznije definisano.
Investicioni fondovi smatraju se poreskim obveznicima	član 8. dodat stav 8.	Obveznikom se smatra i otvoreni investicioni fond, odnosno alternativni investicioni fond, koji nema svojstvo pravnog lica, a koji je upisan u odgovarajući registar u skladu sa zakonom.	Na taj način vrši se usaglašavanje sa zakonima kojima se uređuju otvoreni investicioni fondovi, odnosno alternativni investicioni fondovi.
Izmenjeno pravilo o određivanju poreskog dužnika za promet dobara i usluga iz oblasti građevinarstva - propisan limit vrednosti radova u iznosu od 500.000 dinara bez PDV	član 10. stav 2. izmenjena tačka 3)	Za promet iz oblasti građevinarstva propisuje se da je poreski dužnik primalac pod uslovom da je vrednost tog prometa veća od 500.000 dinara, bez PDV. U slučaju prometa čija je vrednost do 500.000 dinara bez PDV, poreski dužnik će biti obveznik koji vrši promet - izvođač radova u skladu sa opštim pravilima.	U cilju pojednostavljenja pravila koja se odnose na određivanje poreskog dužnika za promet dobara i usluga iz oblasti građevinarstva, koji obveznik PDV vrši drugom obvezniku PDV, odnosno Republici, republičkim organima, organima teritorijalne autonomije i lokalne samouprave, kao i pravnim licima osnovanim zakonom, odnosno aktom organa Republike, teritorijalne autonomije ili lokalne samouprave u cilju obavljanja poslova državne uprave ili lokalne samouprave, predlaže se da se prometom dobara i usluga iz oblasti

			građevinarstva za svrhu određivanja poreskog dužnika smatra promet u vrednosti većoj od 500.000 dinara, bez PDV. Naime, s obzirom da je za promet dobara i usluga iz oblasti građevinarstva poreski dužnik primalac, a da je podzakonskim propisom bliže uređeno šta se smatra prometom dobara i usluga iz oblasti građevinarstva za svrhu primene pravila koja se odnose na određivanje poreskog dužnika, propisivanjem da se tim prometom smatra promet u vrednosti većoj od 500.000 dinara, bez PDV, pojednostaviće se primena navedenih pravila.
Preciznije definisanje iznosa koji se ne uračunavaju u porešku osnovicu	član 17. stav 4. izmenjena tačka 2) i dodata tačka 3)	Osnovica za PDV ne sadrži: 1) popuste i druga umanjenja cene, koji se primaocu dobara ili usluga odobravaju u momentu vršenja prometa dobara ili usluga; 2) iznose koje obveznik naplaćuje u ime i za račun drugog, ako te iznose prenosi licu u čije ime i za čiji račun je izvršio naplatu i ako su ti iznosi posebno evidentirani; 3) iznose koje obveznik potražuje za izdatke koje je platio u ime i za račun primaoca dobara ili usluga, ako su ti iznosi posebno evidentirani.	Cilj je preciznije definisanje iznosa koji se ne uračunavaju u porešku osnovicu. Naime, ni prema postojećem rešenju ovi izdaci se ne uračunavaju u porešku osnovicu, ali ocenjeno je celishodnim da se to posebno i propiše. Novi uslov je da su ti iznosi posebno evidentirani u PDV evidencijama obveznika.
Poresko oslobođenje za promet dobara koja su u postupku aktivnog oplemenjivanja	član 24. stav 1. dodata tačka 7a)	PDV se ne plaća na promet dobara koja su u postupku aktivnog oplemenjivanja za koja bi obveznik – sticalac imao pravo na odbitak prethodnog poreza kada bi ta dobra nabavljao sa obračunatim PDV.	Cilj je unapređenje poslovnog ambijenta svih učesnika na tržištu Republike Srbije.
Poreska oslobođenja bez prava na odbitak prethodnog poreza	član 25. stav 1. dodata tačka 1a)	PDV se ne plaća u prometu novca kapitala kod prenosa virtuelnih valuta i zamene virtuelnih valuta za novčana sredstva , u skladu sa zakonom kojim se uređuje digitalna imovina.	Uzimajući u obzir postojeći trend koji se odnosi na digitalnu imovinu i s tim u vezi postojanje virtuelnih valuta koje de facto predstavljaju vrstu imovine, ocenjeno je da bi trenutno, sa poreskog aspekta, propisivanje poreskog oslobođenja za prenos virtuelnih valuta i zamene virtuelnih valuta za novčana sredstva u skladu sa zakonom kojim se uređuje digitalna imovina, bio najadekvatniji pristup oporezivanju navedenog prometa.
	član 25. stav 2. izmenjena tačka 2)	PDV se ne plaća na promet zemljišta, kao i na davanje u zakup tog zemljišta.	Precizirano da se poresko oslobođenje odnosi na sve vrste zemljišta.

<p>Povremeni prometi udela i hartija od vrednosti ne računavaju se u promet za utvrđivanje procenta srazmernog poreskog odbitka</p>	<p>član 30. dopunjeni su stav 5. tačka 4) i stav 7.</p>	<p>U promet dobara i usluga za utvrđivanje procenta srazmernog poreskog odbitka, pored ostalih, ne računavaju se ni povremeni prometi udela, hartija od vrednosti, poštanskih vrednosnica, taksenih i drugih važećih vrednosnica po njihovoj utisnutoj vrednosti, u Republici, osim vlasničkih udela iz člana 4. ovog zakona (misli se na udele u građevinskim objektima).</p> <p>Povremenim prometima usluga smatraju se najviše dva prometa usluga iz člana 25. stav 1. ovog zakona i dva prometa usluga iz člana 25. stav 2. tačka 5) ovog zakona u jednoj kalendarskoj godini.</p>	<p>U promet dobara i usluga za utvrđivanje procenta srazmernog poreskog odbitka koje se vrši stavljanjem u odnos prometa dobara i usluga sa pravom na odbitak prethodnog poreza u koji nije uključen PDV i ukupnog prometa dobara i usluga u koji nije uključen PDV, izvršenog od 1. januara tekuće godine do isteka poreskog perioda za koji se podnosi poreska prijava, pored prometa opreme i objekata za vršenje delatnosti, ulaganja u objekte za vršenje delatnosti za koje se naplaćuje naknada, povremenih prometa nepokretnosti koje izvrši obveznik kojem promet nepokretnosti nije uobičajena delatnost koju obavlja i povremenih prometa usluga koje se odnose na promet novca i kapitala, za koje je propisano poresko oslobođenje bez prava na odbitak prethodnog poreza, ne računavaju ni povremeni prometi određenih usluga (npr. promet udela u kapitalu društva) za koje je propisana ista vrsta poreskog oslobođenja.</p>
<p>Drugačije uređivanje posebnog postupka oporezivanja prometa polovnih dobara</p>	<p>Izmenjen član 36.</p>	<p>Propisuje pravo izbora obveznika (koji se bavi prometom polovnih dobara) da za svaku transakciju posebno bira da li će primeniti poseban ili opšti postupak oporezivanja.</p> <p>Ukida se obaveza poređenja PDV i poreza na prenos apsolutnih prava.</p> <p>Obveznik nema pravo na odbitak prethodnog poreza po osnovu uvoza polovnih dobara ako se kod tog prometa opredelio za primenu posebnog postupka oporezivanja.</p>	<p>Uvodi se pravo optiranja obveznika koji se bave prometom polovnih dobara, uključujući polovna motorna vozila, umetničkih dela, kolekcionarskih dobara i antikviteta, između posebnog i opšteg postupka. Navedeno optiranje odnosi se na svaki pojedinačni promet, pri čemu obveznici ne bi bili u obavezi da prilikom prometa navedenih dobara upoređuju iznos PDV i iznos poreza koji bi bio obračunat u skladu sa zakonom kojim se uređuju porezi na imovinu, što bi značajno olakšalo njihovo poslovanje.</p>
<p>Promet investicionog zlata – preciziranje</p>	<p>član 36b izmenjen stav 8.</p>	<p>Kada se obveznik PDV opredeli za obračunavanje PDV na promet investicionog zlata i promet usluga posredovanja kod prometa investicionog zlata, obračunavanje PDV vrši se počev od poreskog perioda po isteku poreskog perioda u kojem je dostavio obaveštenje nadležnom poreskom organu.</p>	<p>Preciziranje teksta.</p>
<p>Evidentiranje u sistem PDV nakon propisanog roka</p>	<p>član 38. dodati stavovi 2. i 3.</p>	<p>Ako obveznik nije podneo evidencionu prijavu u propisanom roku, evidencionu prijavu može podneti i posle tog roka, odnosno podneće je nadležni poreski organ po službenoj dužnosti.</p>	<p>Predviđa se podnošenje evidencione prijave nakon propisanog roka.</p>

		Obveznik iz stava 2. ovog člana ima pravo na odbitak prethodnog poreza u skladu sa ovim zakonom, za nabavku dobara i usluga, uključujući i avans, počev od dana podnošenja evidencione prijave.	
Promena načina iskazivanja PDV koji obveznik PDV utvrđuje prilikom brisanja iz sistema PDV	član 40. izmena u stavu 2.	Precizira se da iznos ispravljenog odbitka prethodnog poreza i iznos prethodnog poreza iz člana 40. stav 1. tačke 2) i 3), obveznik koji je podneo zahtev za brisanje iz evidencije PDV, iskazuje kao ispravku odbitka prethodnog poreza u poreskoj prijavi, a ne kao dugovani.	Tehničko unapređenje teksta – PDV se prilikom brisanja iz sistema PDV ne iskazuje kao dugovani , već kao ispravka odbitka prethodnog poreza. Od 1. januara 2021. godine se neće iskazivati u polju 3.5, već u polju 8e.4 Obrasca POPDV.
Izdavanje računa u elektronskom obliku uz saglasnost primaoca	član 42. menja se stav 5	Obveznik može da izda račun u papirnom, odnosno u elektronskom obliku ako postoji saglasnost primaoca da prihvata račun u elektronskom obliku, osim u slučaju obaveze izdavanja računa u elektronskom obliku u skladu sa zakonom, kada saglasnost primaoca nije potrebna.	Propisuje se da obveznik može izdati račun i u elektronskom obliku ako postoji saglasnost primaoca da prihvata račun u elektronskom obliku, osim u slučaju obaveze izdavanja računa u elektronskom obliku u skladu sa zakonom kada saglasnost primaoca nije potrebna. Račun u elektronskom obliku izdaje se kao elektronski dokument u skladu sa zakonom.
	član 42. dodaje se stav 6.	Račun u papirnom obliku izdaje se u najmanje dva primerka , od kojih jedan zadržava izdavalac računa, a ostali se daju primaocu dobara i usluga.	
	član 42. dodaje se stav 7.	Račun u elektronskom obliku izdaje se kao elektronski dokument u skladu sa zakonom.	
Detaljnije regulisano storniranje i ispravka računa u kojem je greškom iskazan PDV	član 44. izmena stava 1.	Ako obveznik PDV u računu iskaže veći iznos PDV od onog koji u skladu sa ovim zakonom duguje, odnosno iznos PDV da za to nije imao obavezu u skladu sa ovim zakonom, dužan je da tako iskazani PDV plati. Brisanjem reči „za isporučena dobra i usluge“ precizirano je da se odredba odnosi i na slučaj kada obveznik PDV izda račun sa iskazanim PDV, a nije izvršio promet dobara i usluga (npr. i na avansni račun).	Izmene u cilju detaljnijeg regulisanja mogućnosti ispravljanja pogrešno obračunatog PDV u većem iznosu.
	član 44. izmena stava 2.	Obveznik PDV koji je u računu za isporučena dobra i usluge iskazao veći iznos PDV od onog koji u skladu sa ovim zakonom duguje, odnosno iznos PDV a da za to nije imao obavezu u skladu sa ovim zakonom, dužan je da tako iskazani PDV plati, ima pravo da ispravi iznos PDV ako je izdao novi račun sa ispravljenim iznosom PDV , odnosno račun u kojem nije iskazan PDV, odnosno ako je stornirao račun u slučaju kada	

		račun nije trebalo da bude Izdat i ako poseduje dokument primaoca računa – obveznika PDV ili lica koje ima pravo na refakciju PDV u skladu sa ovim zakonom u kojem je navedeno da PDV iskazan u računu iz stava 1. ovog člana nije korišćen kao prethodni porez , odnosno da za taj iznos PDV nije podnet zahtev za refakciju PDV , u slučaju kada je račun izdat obvezniku PDV ili licu koje ima pravo na refakciju PDV.	
Prelazne odredbe Zakona o izmenama i dopunama ZPDV	član 18. Zakona o izmenama i dopunama ZPDV -	Ako je za promet dobara i usluga, koji se vrši od dana početka primene ovog zakona, naplaćena, odnosno plaćena naknada ili deo naknade pre dana početka primene ovog zakona (avansno plaćanje pre početka primene izmena), na taj promet primenjuje se Zakon o porezu na dodatu vrednost Službeni glasnik RS, br. 84/04, ... i 72/19 – verzija ZPDV koja je u primeni do kraja 2020. godine.	
	član 19. Zakona o izmenama i dopunama ZPDV	Poresko oslobođenje bez prava na odbitak prethodnog poreza kod prenosa virtuelnih valuta i zamene virtuelnih valuta za novčana sredstva u skladu sa zakonom kojim se uređuje digitalna imovina - član 25. stav 1. tačka 1a), primenjivaće od dana početka primene zakona kojim se uređuje digitalna imovina. Zakon o digitalnoj imovini tek treba da bude donet -Vlada je na sednici od 27. novembra 2020. godine utvrdila Predlog zakona o digitalnoj imovini, a predviđena je njegoa odložena primena.	

KONTAKTIRAJTE NAS ZA SVA DODATNA PITANJA!

JELENA MIHIĆ MUNJIĆ

Partner

Dečanska 12, 11000 Beograd
T +381 (11) 323 8095
+381 (11) 324 4242
jelena.mihic@krestonmdm.com

DRAGANA GALIĆ

Direktor

Dečanska 12, 11000 Beograd
T +381 (11) 323 4377
+381 (11) 323 8095
dragana.galic@krestonmdm.com